

Janet Froulund Jensen, intensivsygeplejerske, MHS, forsvarede ph.d.-afhandlingen *"Recovery and Aftercare in Post-Intensive care Therapy patients, the RAPIT study. The effectiveness and experiences of a recovery program for mechanically ventilated ICU patients in Denmark: A pragmatic multicenter randomized controlled trial"* – Effekt og oplevelser af opfølgningsprogram, herunder betydning for livet efter indlæggelse på intensiv afdeling i forhold til helbredsrelateret livskvalitet, følelsen af sammenhæng og mentalt helbred.

Forsvaret finder sted fredag d. 16. september 2016 kl. 14.00 på Nordsjællands Universitetshospital, auditoriet, Posthuset, Dyrehavevej 29, 3400 Hillerød. Forsvaret foregår på dansk.

Første formål var at undersøge evidensen for opfølgningsprogrammer efter intensiv terapi gennem et systematisk litteraturstudie. Dernæst om et nytænkende teori-baseret opfølgningsprogram kunne forbedre patienternes helbredsrelateret livskvalitet, følelse af sammenhæng, post-traumatisk stressyndrom (PTSD), angst og depression sammenlignet med patienter, der modtog standard behandling 12 måneder efter udskrivelsen fra intensiv afdeling. Indlejret i første undersøgelse, beskrev vi, hvorledes sygeplejerskerne havde gennemført opfølgningsprogrammet og patienternes oplevelser med deres helbredelsesproces over tid undervejs i programmet.

Undersøgelsen omfattede patienter over 18 år indlagt på intensiv afdeling behandlet med respirator i mindst 48 timer og fandt sted på ti forskellige intensivafsnit i Danmark. I alt, deltog 386 patienter, hvoraf halvdelen fik tilbudt samtaler. Evidensen for opfølgningsprogrammer efter intensiv terapi var sparsom med lav kvalitet. Evidensen blev baseret på 5 randomiseret kontrollerede undersøgelser. Vores opfølgningsprogram havde ingen effekt på helbredsrelateret livskvalitet, følelsen af sammenhæng eller mentalt helbred. Det kan der være mange forklaringer på. Med komplekse interventioner er der risiko for at interventionen ikke var blevet udført som planlagt. Det tilbageviste vores procesevaluering, som viste at sygeplejerskerne tilfredsstillende havde gennemført opfølgningsprogrammet. En anden forklaring kunne være at 93 % af alle inkluderede patienterne fik en form for rehabiliteringstilbud, eller at patienterne tilpassede sig og lærte at leve med deres ændrede livssituation over tid. Det er muligt at vores måleinstrumenter ikke var tilstrækkelig sensitive til kunne måle effekten, idet patienternes oplevelser undervejs indikerede en vis gavnlig effekt af programmet. Overraskende nok fandt vi at danske patienter, 12 måneder efter intensiv behandling, havde en relativ god helbredsrelateret livskvalitet, stærk følelse af sammenhæng, lav forekomst af at symptomer på angst, og depression, men en høj forekomst af symptomer på PTSD.

Patienternes helbredelsesproces over tid, blev beskrevet undervejs i de tre samtaler i opfølgingsprogrammet. De afslørede tre livsforløb på vej mod helbredelse ca. 12 måneder efter intensiv behandling: forbedret, stationær, eller som forringet. Patienterne var på vej mod en ny orientering i deres liv, men helbredelsesprocessen tog tid. Overordnet set, var patienterne positive over for deltagelse i undersøgelsen, trods 40 % faldt fra 12 måneder efter udskrivelsen fra intensiv afdeling.

Opponenter/bedømmelsesudvalg

Professor, dr.med., ph.d., Hans Flaatten, Anæstesiologisk afd., Haukeland Universitets Hospital, Bergen, Professor, lektor, cand.cur., ph.d., Erik Elgaard Sørensen, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Klinisk Institut, Aalborg Universitetshospital, og professor, overlæge, dr.med., Anders Perner (formand for bedømmelsesudvalget).

Vejledere

Professor, cand.cur., ph.d., Ingrid Egerod, Københavns Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Institut for Klinisk Medicin og Rigshospitalet, Neurointensiv afd. 2093, Dorthe Overgaard, Docent, cand.cur., ph.d., Afdeling for Sygepleje, Metropol og Forskningsafdelingen, Nordsjællands Universitets Hospital, og Morten Bestle, Overlæge, klinisk lektor, Anæstesiologisk Afd., Nordsjællands Universitets Hospital, Denmark